

FOTO: ISTOCKPHOTO

Polisen i Malmö fick flera samtal den 27 oktober om att man sett en varg springa omkring och jaga kaniner på ett industriområde. Det blev uttryckning med dragna vapen, men det visade sig vara en Siberian huskey (bilden). Rasen, som liknar vargen, är ingen nära släkting som många tror ...

Hundar och vargar – *lika eller olika?*

Ett ungerskt forskningsteam har studerat likheter och skillnader i beteendet hos hundar och vargar som fått samma uppväxtförhållanden.

★ Adam Miklosi är en ungersk forskare som ingår i en grupp som bland annat jämfört vargar och hundars beteende.

Tillsammans med kollegor på Eötvös Loránd-universitet i Budapest startades 1994 projektet *Family dog*. Sedan starten har gruppen publicerat en mängd artiklar om hundars beteende och skillnaden mot vargars beteende.

Olikheter mellan varg och hund

I somras höll Adam Miklosi en mycket intressant föreläsning på den internationella konferensen *People & Animals: For life*, arrangerad av Manimalis och IAHAIO (International Asso-

ciation of Human Interaction Organizations) i Stockholm.

För att ta reda på vilka skillnader det är mellan hundar och vargars beteende togs ett antal varg- och hundvalpar omhand av hundskötare vid en ålder av tre till fem dagar.

Lika aktiva

Varje valp föddes upp av en person och fick extremt mycket kontakt och socialisering av sin skötare. Under de första 16 veckorna umgicks valparna (både hundar och vargar) med sin skötare 20–24 timmar per dygn och fick följaktligen följa med på det mesta.

I försöken fanns också ”vanliga” valpar som tagits från tiken vid sju till nio veckors ålder och placerats hos en hundskötare.

Redan vid tidig ålder (tre till fem veckor) kommunicerade hundvalparna med sin skötare genom att skälla,

vifta på svansen och titta på sin skötarens ansikte i en högre utsträckning än vad vargarna gjorde. Hundarna uppvisade också färre aggressiva och undvikande beteenden än varg, fast aktivitetsnivån var densamma hos både varg och hund.

Vid fem veckors ålder visade vargarna en tydlig förkärlek till ”sin” människa om alternativet var en annan person. Men vargarna var inte lika fästa vid sin skötare som hundarna var.

Möte med skötare och främling

Vid 16 veckors ålder hade båda hundgrupperna fäst sig vid sina skötare i högre utsträckning än vargarna. Detta testades genom att studera beteendet då djuren fick träffa sin skötare jämfört med beteendet när de fick träffa en främling. Hundarna visade då tydliga skillnader i sitt beteende mot sin skötare jämfört med en främling. De hälsa-

... däremot har dagens svenska gråhund, jämthund och lapphund varg-DNA i sig från senare tid. Man tror att det var människan som lät korsa tamhund med varg (bilden) i Skandinavien för mellan 500–3 000 år sedan.

FOTO: JONAS HÄGGLUND

FANTOMENS DEVIL

Devil är seriefiguren Fantomens tama "bengaliska bergsvarg", ofta tagen för en hund, då han är minst lika intelligent och lydig som en sådan.

Devil kom att bli Fantomens kamrat och ständige följeslagare sedan en tjuvjägare skjutit vargens mor och själv tagit resten av valpkullen.

Fantomen fördrev många ensamma stunder med att träna och tämja Devil, och resultatet har blivit häpnadsväckande. "Klok som en människa" var ett vanligt omdöme om Devil, men det räcker knappast: många skurkar har upptäckt "the

© KING FEATURES SYNDICATE/BULLS

hard way" att han faktiskt är klokare än de. Hans skarpa sinnen har många gånger varit ovärderliga, och den som faller Fantomen i ryggen har mer än en gång blivit stoppad av en morrande, raggig bergsvarg med isblå ögon.

Det var den 17:e Fantomens förtjänst att det finns bergsvargar i Bengali. På en resa till sin hustrus familj i Nordamerika stötte han på en vargflock. Han tog med sig några föräldralösa valpar som han senare släppte ut hemma vid dödskallegrottan.

De försvann upp i de dimmiga bergen och är, med största sannolikhet, förfäder till Devil.

På 1950-talet hände det att Devil kallades "varghund", och vissa bengaliska zoologer menar att vargstammen i Bengalis bergstrakter nog är väl uppblandad med olika vildhundsraser, men hund är han inte. Många Fantomentecknare har detta till trots avbildat Devil som en tämligen välväxt schäfer.

Ett stående skämt är att Fantomen blir tillsagd att han inte får ta med sig sin "hund" in i flygplan eller liknande, varpå han svarar att "det är inte en hund, det är en varg".

KÄLLA: WIKIPEDIA

de till exempel mer intensivt på sin skötare då de varit borta en stund och då skötaren lämnade rummet spenderade hundarna mer tid sittandes vid dörren, jämfört med vargar.

Vid inlärningsförsök kunde vargar hitta gömd mat med hjälp av skötaren som rörde vid maten eller pekade mot

maten. Men vargarna var alltid sämre än hundarna på att förstå. De kommunicerar inte lika lätt med oss som hundar.

Hunden kan be om hjälp

Liknande försök har gjorts där man jämfört hundar med schimpanser och

även där är hundar bättre. Hundarna förstår vad vi menar när vi pekar med handen och de söker kontakt genom att titta på våra ansikten. Därigenom fungerar kommunikationen bättre mellan människa och hund än med andra djurarter, till exempel människa och varg.

I ett annat försök tränades alla valpar ►

Beteendet att kommunicera med människan är mycket mer utvecklat hos hunden (övre bilden en Siberian Huskey) än hos vargen (undre bilden).

att lösa vissa uppgifter, till exempel att dra i ett rep och därmed få ut en bit kött ur en gallerbur. När man sedan upprepade situationen, men då med fastsatt kött som valpen inte kunde få ut ur buren, var skillnaderna mellan varg och hund stora.

Hundvalparna försökte först lösa uppgiften själva, men när det inte gick tog de snabbt ögonkontakt med sin tränare.

För vargarna tog det längre tid innan de tittade på människan och då mycket kortare tid jämfört med hundarna. Vissa vargar tittade aldrig upp. Försöket tyder på att vargar klarar uppgifterna sämre eftersom de inte lika villigt tittar på sin skötare.

Då beteendet att titta på sin skötare var väldigt svårt att få fram i vargen trots extrem socialisering, tyder det på att det beteendet är genetiskt betingat i hunden.

Studierna visar på att vi människor under domesticeringen av hund valt ut individer som varit anpassningsbara och som kunnat kommunicera med oss.

EVA LADBERG

Vill du veta mer? Läs "Dog behaviour, Evolution and Cognition" av Adam Miklosi.

HUNDENS MAT # DEL I

Detta är den första av tre artiklar, skrivna av Marie Sallander som bland annat är specialist på hundens mat.

Hon berättar här i den första delen om hur mycket hunden behöver äta varje dag och vilket näringsinnehåll maten bör ha.

Vad och hur mycket hunden bör äta

FOTO: ISTOCKPHOTO